

UCHWAŁA Nr 30 RADY MINISTRÓW

z dnia 1 lutego 1966 r.

w sprawie zasad i trybu ustalania cen fabrycznych i cen rozliczeniowych w przemyśle uspołecznionym oraz ich stosowania.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 3 czerwca 1953 r. o ustalaniu cen, opłat i stawek taryfowych (Dz. U. Nr 31, poz. 122) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1.**Przepisy ogólne.**

§ 1. Uchwała określa zasady i tryb ustalania i stosowania cen fabrycznych w przemyśle państwowym objętym planowaniem centralnym oraz zasady i tryb ustalania i stosowania cen rozliczeniowych w przemyśle państwowym i spółdzielczym.

§ 2. 1. Ceny fabryczne stosuje się zarówno w zakresie artykułów konsumpcyjnych, jak i artykułów zaopatrzeniowo-inwestycyjnych. Ceny fabryczne różnią się od cen zbytu o wysokość podatku obrotowego, gdy cena fabryczna jest niższa od ceny zbytu, lub o wysokość dotacji przedmiotowej, gdy cena fabryczna jest wyższa od ceny zbytu.

2. Ceny fabryczne stosuje się przy:

- 1) ustalaniu i rozliczaniu z budżetem Państwa podatku obrotowego i dotacji przedmiotowych,
- 2) rozliczeniach z przedsiębiorstwami handlu zagranicznego w zakresie artykułów przeznaczonych na eksport,
- 3) ustalaniu zysku jako podstawy bodźców syntetycznych,
- 4) planowaniu wartości produkcji towarowej,
- 5) określaniu obniżki kosztów produkcji,
- 6) oddziaływaniu na rozwój produkcji artykułów nowoczesnych, charakteryzujących się postępowem technicznym, artykułów o wysokiej jakości oraz artykułów szczególnie atrakcyjnych lub poszukiwanych na rynku.

3. Odrębne przepisy regulują zasady i tryb ustalania cen fabrycznych artykułów i usług przeznaczonych na eksport oraz zakres stosowania tych cen w rozliczeniach z przedsiębiorstwami handlu zagranicznego.

§ 3. 1. Cena rozliczeniowa artykułu odpowiada kosztom własnym jego produkcji w określonym przedsiębiorstwie, zwiększonym o zysk zgodnie z przepisami § 36.

2. Ceny rozliczeniowe stosuje się przy rozliczeniach ze zjednoczeniem przemysłu (jednostką równorzędną, centralą zbytu) w wypadkach i na warunkach określonych w § 32.

§ 4. Przepisy dotyczące cen artykułów stosuje się odpowiednio do cen usług przemysłowych.

§ 5. 1. Ilekroć w uchwale mowa jest o „zmianach cen fabrycznych”, rozumie się przez to również zmianę ceny fabrycznej artykułu, którego cena fabryczna przed dokonaniem zmiany była równa cenie zbytu.

2. Ilekroć w uchwale mowa jest o „średnich kosztach własnych” bez bliższego określenia, rozumie się przez to koszty normatywne określone w jednolitej wysokości dla wszystkich przedsiębiorstw zgrupowanych w danym zjednoczeniu (znormowane wielkości zużycia materiałowego i kosztów przerobu); w razie nieustalenia takich kosztów przez określenie „średni koszt własny” rozumie się:

- 1) w razie dokonywania zmiany cen fabrycznych — koszty wynikowe za rok ubiegły, skorygowane o przewidywaną obniżkę kosztów na okres następnego roku lub dwóch następnych lat obowiązywania zmienionej ceny fabrycznej oraz o znane ustalenia dotyczące zmian cen i taryf,
- 2) w odniesieniu do artykułów nowo produkowanych — planowane koszty własne, z uwzględnieniem przewidywanej obniżki kosztów na okres następnego roku lub

dwóch następnych lat obowiązywania nowo ustalonej ceny fabrycznej oraz znanych ustaleń dotyczących zmian cen i taryf.

3. Artykułami nowo produkowanymi są artykuły określone w § 4 ust. 2 wytycznych stanowiących załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 9 kwietnia 1965 r. w sprawie zasad sporządzania — dla potrzeb organów ustalających ceny — kalkulacji kosztu własnego artykułów produkowanych przez państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe objęte planowaniem centralnym (Biuletyn Państwowej Komisji Cen Nr 16, poz. 239), z tym że dla potrzeb ustalania cen fabrycznych za artykuły produkowane po raz pierwszy w kraju uważa się artykuły produkowane po raz pierwszy w państwowym przemyśle objętym planowaniem centralnym.

Rozdział 2.

Zasady i tryb ustalania cen fabrycznych w przemyśle państwowym objętym planowaniem centralnym.

1. Podstawowe zasady ustalania cen fabrycznych.

§ 6. 1. Cenę fabryczną artykułu, z zastrzeżeniem przepisów §§ 10 i 11, ustala się na poziomie średnich kosztów własnych jego produkcji w przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniu, które jest głównym producentem tego artykułu, zwiększonych o zysk określony dla artykułów produkowanych przez przedsiębiorstwa zgrupowane w tym zjednoczeniu.

2. Na wniosek właściwego ministra Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów może w uzasadnionych wypadkach zezwolić na ustalenie ceny fabrycznej artykułu w oparciu o:

- 1) średni koszt własny produkcji przedsiębiorstw wytwarzających przeważającą część całej produkcji danego artykułu,
- 2) średni koszt własny produkcji danego artykułu w całej branży.

3. W wypadkach znacznej różnicy kosztów wytwarzania takich samych artykułów w przedsiębiorstwach podległych różnym zjednoczeniom, wynikających ze stosowania całkowicie odmiennych technologii lub odmiennych surowców, Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów może na wniosek zainteresowanego ministra zezwolić na ustalenie odrębnej ceny fabrycznej artykułu dla zjednoczenia, które nie jest głównym producentem tego artykułu, w oparciu o średni koszt własny produkcji w przedsiębiorstwach zgrupowanych w tym zjednoczeniu.

4. Jeżeli w wyniku nowoczesnego wyposażenia technicznego lub efektywności stosowanej technologii jednostkowe koszty własne produkcji są w jednym lub kilku przedsiębiorstwach danego zjednoczenia znacznie niższe niż w pozostałych przedsiębiorstwach (np. rafineria ropy w Płocku i pozostałe rafinerie), a ustalenie ceny fabrycznej w oparciu o średnie koszty spowodowałoby nierentowność przeważającej części przedsiębiorstw wytwarzających dany artykuł, Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów może na wniosek zainteresowanego ministra ustalić odrębną cenę fabryczną dla przedsiębiorstw o wysokich kosztach wytwarzania i odrębną cenę fabryczną dla przedsiębiorstw o niskich kosztach wytwarzania.

5. W razie gdy dla danego zakresu produkcji przewiduje się dużą dynamikę obniżki kosztów, Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów może na wniosek zainteresowanego ministra ustalić z góry ceny fabryczne w wysokości odmiennej dla poszczególnych lat okresu wie-

loletniego. Ceny fabryczne na poszczególne lata ustala się zmniejszając cenę fabryczną okresu wyjściowego o część przewidywanej na dane lata obniżki kosztów.

§ 7. 1. Zysk wliczany do ceny fabrycznej powinien być ustalony:

- 1) w odsetku od kosztów przerobu lub wartości robocizny bezpośredniej (podstawę tę powinno się w szczególności stosować w tych zjednoczeniach, dla których koszty przerobu zostały wprowadzone jako miernik produkcji i oceny pracy przedsiębiorstw) albo
- 2) w odsetku od całości kosztów produkcji, jeśli występują trudności w zastosowaniu stawki w procencie od kosztów przerobu lub gdy jest to uzasadnione z innych względów.

2. W uzasadnionych wypadkach zysk w cenie fabrycznej może być ustalony kwotowo.

§ 8. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Finansów i Państwową Komisją Cen ustala na wniosek zainteresowanych ministrów podstawę obliczania zysku w danym zjednoczeniu, wysokość stawki zysku wliczanej w ceny fabryczne artykułów produkowanych przez dane zjednoczenia, określoną jako stawka wyjściowa, oraz górną jej granicę. Podstawa obliczania zysku, wysokość wyjściowej stawki zysku oraz górna jej granica lub tylko wysokość wyjściowej stawki zysku oraz górna jej granica mogą być w uzasadnionych wypadkach ustalone w podziale na większe grupy artykułów.

2. Wyjściowe stawki zysku, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie, z zastrzeżeniem przepisu § 25, przy zmianach cen fabrycznych oraz w wykonaniu przepisów § 31.

§ 9. 1. W cenach fabrycznych niektórych artykułów lub ich grup należy w ramach określonej w trybie § 8 stawki zysku stosować stawki zysku w wysokości różnicowanej, jeśli jest to podyktowane celowością ustalania odpowiednich proporcji między zyskiem osiąganym na różnych artykułach, w celu stworzenia preferencji dla pożądanego wzrostu produkcji i kształtowania jej struktury asortymentowej.

2. Wyższe stawki zysku powinny być w szczególności wliczane w ceny fabryczne artykułów:

- 1) oznaczonych znakiem jakości,
- 2) nowoczesnych, o wysokim poziomie technicznym lub wysokiej jakości (np. wyrobów przemysłu maszynowego zaliczonych na podstawie odpowiednich świadectw do grupy A),
- 3) rynkowych, gdy celowe jest stymulowanie ich produkcji w celu lepszego zaspokojenia popytu,
- 4) szczególnie atrakcyjnych, na które ustalono tymczasowe ceny rynkowe.

3. W razie gdy wprowadzono klasyfikację określonych artykułów na grupy (klasy lub gatunki) według obiektywnie określonych kryteriów nowoczesności, poziomu technicznego lub efektów techniczno-ekonomicznych bądź jakości, stawki zysku wliczane w ceny fabryczne powinny sprzyjać rozwojowi produkcji artykułów najbardziej nowoczesnych i o najwyższej jakości.

4. W razie cofnięcia prawa do oznaczania artykułu znakiem jakości oraz w razie gdy dany artykuł utracił cechy i wskaźniki kwalifikujące go do grupy artykułów o najwyższym poziomie technicznym lub jakości albo gdy utracił cechy szczególnej atrakcyjności, należy ustalić nową cenę fabryczną, ze stawką zysku nie wyższą od przeciętnie osiągniętej w danej grupie artykułów.

5. W ceny fabryczne artykułów technicznie przestarzałych, artykułów o jakości niższej od średniej oraz artykułów, których zbyt jest utrudniony bądź celowe jest ograniczenie lub eliminowanie ich produkcji, należy wliczać odpowiednio niskie stawki zysku, a w uzasadnionych wypadkach ustalać ceny fabryczne bez zysku.

6. Stopień zwiększenia stawki zysku wliczanej w cenę fabryczną artykułów określonych w ust. 2 i 3 powinien być uzależniony od wysokości stawki zysku określonej w trybie § 8 dla danego zjednoczenia lub grupy artykułów. Stawka zysku wliczana w cenę fabryczną tych artykułów może być podwyższona do dwukrotnej wysokości stawki zysku określonej w trybie § 8.

7. W uzasadnionych wypadkach Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów może zezwolić na wliczanie w ceny fabryczne niektórych artykułów lub grup artykułów wyższych stawek zysku niż określone w ust. 6.

§ 10. Ceną fabryczną artykułów opodatkowanych procentową stawką przedmiotową od obrotu jest cena zbytu zmniejszona o kwotę wynikającą z zastosowania odpowiedniej stawki procentowej.

§ 11. 1. Ceny fabryczne artykułów nietypowych ustala się w wysokości równej ich cenom zbytu, ustalonym na podstawie uchwały nr 72 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie cen artykułów nietypowych i opłat za nietypowe usługi (roboty) przemysłowe wykonywane na r. ecz jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 17, poz. 96).

2. Ceny fabryczne artykułów wytwarzanych w ramach kooperacji przemysłowej w rozumieniu uchwały nr 185 Rady Ministrów z dnia 28 maja 1963 r. w sprawie cen zbytu artykułów nabywanych na podstawie zawartych pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej umów w ramach kooperacji przemysłowej (Monitor Polski Nr 47, poz. 230) są równe cenom zbytu ustalonym dla obrotów w ramach kooperacji.

3. Właściwi ministrowie mogą ustalić na artykuły, o których mowa w ust. 1 i 2, ceny fabryczne w wysokości innej niż ceny zbytu.

4. W innych wypadkach niż określone w ust. 1 i 2 ceny fabryczne artykułów mogą być równe ich cenom zbytu, jeżeli poziom zysku zawarty w obowiązujących cenach zbytu nie uzasadnia wprowadzenia podatku obrotowego, przy czym zróżnicowanie zysku w cenach zbytu poszczególnych artykułów zapewnia preferencję dla pożądanego wzrostu produkcji i kształtowania jej struktury asortymentowej, a w szczególności sprzyja rozwojowi produkcji artykułów najbardziej nowoczesnych i o najwyższej jakości (§ 9 ust. 1—3).

§ 12. Artykuły, których cena fabryczna jest niższa od ceny zbytu, podlegają obciążeniu podatkiem obrotowym.

§ 13. 1. Na artykuły, których cena fabryczna jest wyższa od ceny zbytu, należy udzielić dotacji przedmiotowych.

2. Dotacje przedmiotowe, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane przez przedsiębiorstwa w drodze potrącenia należnych im dotacji przedmiotowych z kwoty podatku obrotowego odprowadzanego do budżetu Państwa.

3. Odrębne przepisy określają tryb udzielania dotacji z budżetu Państwa oraz przez centrale zjednoczeń z części zysków otrzymywanych z przedsiębiorstw.

2. Zasady i właściwość organów do ustalania cen fabrycznych nowo produkowanych artykułów.

§ 14. 1. Ceny fabryczne nowo produkowanych artykułów ustala się na poziomie pokrywającym planowe koszty własne w przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniu, które jest głównym producentem danego artykułu (z uwzględnieniem przepisów § 6 ust. 2—4), z doliczeniem stawki zysku w wysokości osiągananej w cenach fabrycznych grupy artykułów najbardziej zbliżonych, a w braku możliwości porównania w wysokości nie przekraczającej stawki zysku

przeciętnie osiągananej przez przedsiębiorstwa podejmujące produkcję nowo produkowanego artykułu. Stawka zysku wliczana w cenę fabryczną, z zastrzeżeniem przepisu ust. 2, nie może jednak przekraczać dwukrotnej wysokości wyjściowej stawki zysku. W uzasadnionych wypadkach Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów może na wniosek właściwego ministra zezwolić na wliczanie w cenę fabryczną stawki zysku w wysokości wyższej niż dwukrotna wysokość wyjściowej stawki zysku.

2. Stawka zysku wliczana w cenę fabryczną nowo produkowanych artykułów odpowiadających kryteriom określonym w § 9 ust. 2 i 3 może być podwyższona do trzykrotnej wysokości wyjściowej stawki zysku, z tym że jeżeli faktycznie osiągnany odsetek zysku na danej grupie artykułów przekracza trzykrotną wysokość wyjściowej stawki zysku, stawka zysku może być podwyższona do półtorakrotnej wysokości faktycznie osiąganego odsetka zysku na danej grupie artykułów.

3. Jeżeli nowo produkowany artykuł wchodzi w skład grupy artykułów opodatkowanych procentową stawką przedmiotową od obrotu, jego ceną fabryczną jest cena zbytu zmniejszona o kwotę wynikającą z zastosowania odpowiedniej stawki procentowej.

§ 15. 1. Ceny fabryczne nowo produkowanych artykułów ustala, z zastrzeżeniem przepisów §§ 16 i 17, organ uprawniony do ustalenia ceny zbytu lub ceny detalicznej na dany artykuł. Organ ten ustala cenę fabryczną po uzyskaniu opinii zespołu opiniodawczego z udziałem przedstawiciela Ministra Finansów. W razie zgłoszenia sprzeciwu przez przedstawiciela Ministra Finansów co do proponowanej wysokości ceny fabrycznej, Minister Finansów może w terminie 5 dni od daty posiedzenia zespołu opiniodawczego zgłosić sprzeciw co do wysokości ceny. W tym wypadku cenę fabryczną ustala minister lub Przewodniczący Państwowej Komisji Cen, w zależności od tego, kto powołał dany zespół opiniodawczy lub go nadzoruje, po uzgodnieniu wysokości ceny z Ministrem Finansów.

2. Cenę fabryczną nowo produkowanego artykułu (ust. 1) ustala się równocześnie z ustaleniem ceny zbytu lub ceny detalicznej tego artykułu.

3. Zróżnicowanie stawek zysku w cenach fabrycznych artykułów określonych w § 9 ust. 2 pkt 3 powinno być dokonwane w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego.

§ 16. 1. Jeżeli z mocy obowiązujących przepisów ceny zbytu lub ceny detaliczne ustalane są przez przedsiębiorstwa produkujące, ustalają one równocześnie ceny fabryczne.

2. Państwowa Komisja Cen, w porozumieniu z Ministrem Finansów, może określić szczegółowe wytyczne dotyczące ustalania cen fabrycznych, o których mowa w ust. 1.

§ 17. 1. Państwowa Komisja Cen przekazuje właściwym ministrom swoje uprawnienia do ustalania cen fabrycznych artykułów, których ceny fabryczne ustala się w oparciu o koszty normatywne (znormowane wielkości zużycia materialowego i kosztów przerobu) oraz cen fabrycznych produkowanych przez wydzielone laboratoria prób artykułów rynkowych (tkanin itp.), których obrót nie jest opodatkowany. Ministrowie mogą swoje uprawnienia przekazać dyrektorom zjednoczeń.

2. Państwowa Komisja Cen, w uzasadnionych wypadkach innych niż określone w ust. 1, może przekazać właściwemu ministrowi swoje uprawnienia do ustalania cen fabrycznych na nowo produkowane artykuły.

3. Państwowa Komisja Cen, w porozumieniu z Ministrem Finansów, może ustalić w oparciu o przepisy niniejszej uchwały wytyczne w sprawie ustalania cen fabrycznych nowo produkowanych artykułów, w stosunku do których Pań-

stwowa Komisja Cen przekazała swoje uprawnienia do ustalania cen innym organom (ust. 1).

4. Państwowa Komisja Cen obowiązana jest do przeprowadzania okresowej kontroli prawidłowości ustalania cen fabrycznych, o których mowa w ust. 1 i 2. W razie stwierdzenia powtarzających się nieprawidłowości w ustalaniu cen fabrycznych Państwowa Komisja Cen może cofnąć przekazane uprawnienia do ustalania cen.

3. Zasady i właściwość organów do ustalania tymczasowych cen fabrycznych na nowo produkowane artykuły.

§ 18. W celu stymulowania postępu technicznego, na nowo produkowane artykuły przemysłowe będące wyrazem postępu technicznego (charakteryzujące się nowoczesnością konstrukcji i istotnie polepszonymi parametrami technicznymi i wskaźnikami techniczno-ekonomicznymi) mogą być ustalane tymczasowe ceny fabryczne, jeżeli produkcja tych artykułów odpowiada równocześnie następującym warunkom:

- 1) podejmowana jest w skali masowej bądź seryjnej,
- 2) wymaga technicznego opanowania,
- 3) przy ustalonej na dany artykuł cenie zbytu zakład poniósłby w okresie technicznego opanowania produkcji tego artykułu stratę albo osiągnąłby zysk w wysokości niższej od faktycznie realizowanego na artykułach najbardziej zbliżonych lub ich grupie.

§ 19. Przepis § 18 nie ma zastosowania do:

- 1) artykułów produkowanych wyłącznie na eksport, których ceny ustalane są na podstawie uchwały nr 55 Rady Ministrów z dnia 13 lutego 1962 r. w sprawie zasad i trybu ustalania cen artykułów i usług przeznaczonych na eksport oraz rozliczeń z przedsiębiorstwami, handlu zagranicznego (Monitor Polski z 1962 r. Nr 22, poz. 95 i z 1964 r. Nr 51, poz. 246),
- 2) artykułów produkowanych w ramach kooperacji przemysłowej, których ceny zbytu ustalane są zgodnie z uchwałą nr 185 Rady Ministrów z dnia 28 maja 1963 r. w sprawie cen zbytu artykułów nabywanych na podstawie zawartych pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej umów w ramach kooperacji przemysłowej (Monitor Polski Nr 47, poz. 230).

§ 20. 1. Tymczasowe ceny fabryczne artykułów (§ 18) ustala się w oparciu o jednostkowy koszt produkcji planowany na okres opanowania technicznego produkcji, zwiększony w zasadzie o zysk osiągnięty przez zakład w ostatnim roku sprawozdawczym na artykułach najbardziej zbliżonych lub ich grupie. Jeżeli wprowadzone zostały zmiany cen i taryf, wpływające w sposób istotny na kształtowanie się zysku w danym zakładzie produkcyjnym, odsetek zysku osiągnięty w ostatnim roku sprawozdawczym na artykułach najbardziej zbliżonych lub ich grupie należy, dla potrzeb sporządzania kalkulacji tymczasowej ceny fabrycznej, odpowiednio skorygować.

2. Jeżeli zakład nie osiąga zysku na artykułach najbardziej zbliżonych lub ich grupie, do planowanego kosztu własnego artykułu nowo produkowanego dolicza się zysk w odsetku ustalonym dla danej grupy artykułów przez Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w trybie § 8.

§ 21. 1. Tymczasowe ceny fabryczne ustala się na półrocze dla poszczególnych lat okresu technicznego opanowania produkcji danego artykułu w wysokości uzależnionej od planowanego tempa obniżki kosztów produkcji w tym okresie.

2. Tymczasowe ceny fabryczne mogą być ustalone na okres nie dłuższy niż trzy lata.

§ 22. 1. Jeżeli po sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego okaże się, że zysk faktycznie osiągnięty przekracza o połowę zysk wliczony do tymczasowej ceny fabrycznej bądź z przyczyn niezależnych od zakładu kształtuje się o $\frac{1}{3}$ niżej, wówczas ceny fabryczne ulegają zmianie, pomimo niewygaśnięcia terminu ich obowiązywania.

2. W wypadkach, o których mowa w ust. 1, podstawą do ustalenia tymczasowych cen fabrycznych na następne okresy są koszty planowane, odpowiednio skorygowane w stosunku do kosztów faktycznie poniesionych w roku ubiegłym.

§ 23. Przepisy §§ 15 i 16 mają zastosowanie w zakresie właściwości organów do ustalania i zmiany tymczasowych cen fabrycznych, o którym mowa w §§ 18—22.

4. Zasady dotyczące zmiany cen fabrycznych.

§ 24. 1. Ceny fabryczne ulegają zmianie, z uwzględnieniem przepisów § 9, w trybie określonym w § 26:

- 1) w razie zmiany określonych preferencji produkcji i kształtowania struktury asortymentowej,
- 2) w razie istotnego, nie odpowiadającego założonym preferencjom różnicowania zysku osiąganego w cenach fabrycznych poszczególnych artykułów lub grup artykułów w wyniku różnego stopnia obniżki jednostkowych kosztów własnych,
- 3) w razie gdy osiągnięty przeciętnie w danym zjednoczeniu odsetek zysku przekracza górną granicę stawki zysku ustaloną dla danego zjednoczenia lub gdy osiągnięty przeciętnie odsetek zysku na danej grupie artykułów przekracza górną granicę stawki zysku, ustaloną dla tej grupy artykułów w trybie § 8; na wniosek właściwego ministra Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów może uznać, że nie zachodzi potrzeba dokonania zmiany cen fabrycznych, jeśli przekroczenie górnej granicy stawki zysku nie wpływa ujemnie na założone cele funkcjonowania systemu cen fabrycznych,
- 4) jeżeli na skutek zmiany cen artykułów nabywanych na cele zaopatrzenia materiałowo-technicznego, taryf przewozowych, stawek plac, stawek amortyzacyjnych, receptur produkcji koszt własny danego artykułu (grupy artykułów) będzie wyższy od obowiązującej ceny fabrycznej lub gdy zmiany te powodują istotne zmniejszenie określonego zysku.

2. Zobowiązuje się właściwe zjednoczenia i ministerstwa do składania wniosków o aktualizację poziomu cen fabrycznych poszczególnych artykułów zgodnie z wymaganiami uchwały, a w szczególności do bieżącego składania wniosków o obniżenie cen fabrycznych artykułów, których poziom techniczny stał się przestarzały (artykuły, które przesunięto lub które powinny być przesunięte z grupy wyższej do niższej, np. w przemyśle maszynowym z grupy A lub B do grupy niższej), artykułów, których jakość jest niższa od średniej, oraz artykułów, co do których cofnięto prawo oznaczenia znakiem jakości lub które utraciły cechy i wskaźniki kwalifikujące je do grupy artykułów o najwyższym poziomie technicznym (§ 9 ust. 4 i 5).

3. Ceny fabryczne artykułów o zmiennym poziomie kosztów własnych w poszczególnych okresach roku na skutek sezonowych wahań cen surowców mogą ulegać zmianie w razie zmiany cen tych surowców.

4. Przepisy ust. 1 pkt 1—4 mają również zastosowanie do cen fabrycznych artykułów ustalonych na podstawie przepisu § 11 w wysokości równej ich cenom zbytu. W razie gdy w związku z okolicznościami określonymi w ust. 1 pkt 1—4 dokonywana jest zmiana cen zbytu tych artykułów, przepis § 11 stosuje się, gdy zmienione ceny zbytu nadal odpowiadają zasadom określonym w §§ 6—9.

§ 25. 1. W razie dokonywania zmiany cen fabrycznych niektórych artykułów lub ich grup, produkowanych przez przedsiębiorstwa zgrupowane w danym zjednoczeniu, cenę fabryczną ustala się na podstawie przeanalizowanych średnich kosztów własnych produkcji danego artykułu z doliczeniem zysku w odsetku osiąganym w cenach fabrycznych artykułów najbardziej zbliżonych, a w braku możliwości takiego porównania — w wysokości osiągniętej przeciętnie przez zainteresowane przedsiębiorstwa (bądź przedsiębiorstwo). Przepisy § 9 mają odpowiednie zastosowanie, z tym że wliczenie wyższych stawek zysku, o których mowa w tym przepisie, następuje w porównaniu do stawki zysku osiągniętej na artykułach lub grupie artykułów, co do których następuje zróżnicowanie stawek zysku.

2. Zmiany cen fabrycznych artykułów opodatkowanych procentową stawką przedmiotową od obrotu dokonywane są jednocześnie ze zmianą stawki podatku obrotowego. Nową cenę fabryczną określa się zgodnie z przepisem § 10.

§ 26. 1. Zmiany cen fabrycznych dokonywane są na wniosek właściwego ministra przez Państwową Komisję Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów albo z inicjatywy Państwowej Komisji Cen lub Ministra Finansów. Zmiany cen fabrycznych mogą być dokonywane także z inicjatywy Komitetu Nauki i Techniki, Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Głównego Urzędu Miar i Biura Znaku Jakości w zakresie artykułów określonych w § 9 ust. 2—5, a w szczególności w wypadkach, o których mowa w § 24 ust. 2.

2. Zróżnicowanie stawek zysku w cenach fabrycznych artykułów określonych § 9 ust. 2 pkt 3 powinno być dokonywane w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego, a zmiany cen fabrycznych tych artykułów mogą być również dokonywane z inicjatywy Ministra Handlu Wewnętrznego.

3. Organ posiadający uprawnienia do ustalania cen fabrycznych na nowo produkowane artykuły (§ 15) może w porozumieniu z Ministrem Finansów dokonywać zmian tych cen.

4. Upoważnienie określone w § 16 dotyczy również zmiany cen fabrycznych w zakresie artykułów, których obrót nie jest opodatkowany.

Rozdział 3.

Zakres stosowania cen fabrycznych w przemyśle państwowym objętym planowaniem centralnym.

§ 27. W zjednoczeniach wymienionych w załączniku do uchwały począwszy od terminów wymienionych w tym załączniku ceny fabryczne ustalane na zasadach i w trybie określonych w niniejszej uchwale, poza funkcjami spełnianymi w zakresie rozliczeń z budżetem Państwa i przedsiębiorstwami handlu zagranicznego, powinny być również stosowane do celów określonych w § 2 ust. 2 pkt 3—6.

§ 28. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Finansów, zainteresowanymi ministrami i Przewodniczącym Państwowej Komisji Cen może rozszerzyć wykaz zjednoczeń objętych załącznikiem do uchwały.

2. Dla zjednoczeń nie objętych załącznikiem do uchwały rozszerzenie zastosowania cen fabrycznych może dotyczyć wszystkich lub niektórych celów określonych w § 2 ust. 2 pkt 3—6.

§ 29. 1. Zakres stosowania cen fabrycznych do rozliczeń z budżetem Państwa z tytułu podatku obrotowego i dotacji przedmiotowych w zjednoczeniach nie objętych załączni-

kiem do uchwały określa Minister Finansów w porozumieniu z właściwym ministrem.

2. Przepis § 27 nie narusza zakresu stosowania cen fabrycznych do rozliczeń z budżetem Państwa podatku obrotowego i dotacji przedmiotowych zarówno w zjednoczeniach objętych załącznikiem do uchwały, jak i w zjednoczeniach nie objętych tym załącznikiem, w których ceny fabryczne stosowane były do tego celu przed wejściem w życie niniejszej uchwały.

§ 30. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów wyda, po uzgodnieniu z zainteresowanymi ministrami, przepisy wykonawcze zapewniające stosowanie cen fabrycznych w zakresie określonym niniejszą uchwałą do celów:

- 1) planowania wartości produkcji towarowej,
- 2) obliczania obniżki kosztów.

2. Minister Finansów, po uzgodnieniu z zainteresowanymi ministrami, wyda przepisy wykonawcze zapewniające stosowanie cen fabrycznych, ustalonych na zasadach zawartych w niniejszej uchwale, dla przyjęcia zysku jako podstawy bodźców syntetycznych.

§ 31. 1. W zjednoczeniach wymienionych w załączniku do uchwały należy, na zasadach określonych w niniejszej uchwale, ustalić ceny fabryczne w wypadkach, gdy ceny takie nie są obecnie ustalone, lub zmienić ceny fabryczne, jeśli obowiązujące ceny fabryczne wykazują istotne nieprawidłowości z punktu widzenia zasad określonych w niniejszej uchwale. Przepis § 26 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie zarówno do artykułów, których ceny fabryczne ulegają zmianie, jak i do artykułów, na które ceny fabryczne ustala się po raz pierwszy.

2. Projekty katalogów cen fabrycznych, o których mowa w ust. 1, właściwi ministrowie przedstawiają Państwowej Komisji Cen do zatwierdzenia w porozumieniu z Ministrem Finansów i właściwym ministrem.

Rozdział 4.

Zasady ustalania cen rozliczeniowych oraz stosowania rachunku wyrównawczego cen w przemyśle objętym planowaniem centralnym oraz w przedsiębiorstwach państwowego przemysłu terenowego i przemysłu spółdzielczego objętych porozumieniem ogólnobranżowym.

§ 32. 1. Ceny rozliczeniowe (§ 3) mogą być stosowane w wypadkach, gdy różnice obiektywnych warunków produkcji (poziom techniczny urządzeń produkcyjnych, warunki geologiczne itp.) powodują, że w przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniach występuje znaczna i trwała rozpiętość kosztów własnych produkcji artykułów.

2. Wprowadzenie cen rozliczeniowych wymaga uruchomienia w zjednoczeniu lub w centrali zbytu rachunku wyrównawczego różnic cen, zwanego dalej w skróceniu „rachunkiem wyrównawczym cen”.

3. Rachunkiem wyrównawczym cen mogą być objęte także przedsiębiorstwa nie zgrupowane w zjednoczeniu.

4. Rachunkiem wyrównawczym cen mogą być objęte wszystkie lub niektóre artykuły produkowane przez przedsiębiorstwa objęte rachunkiem wyrównawczym cen.

5. Decyzję o wprowadzeniu rachunku wyrównawczego cen podejmuje minister nadzorujący zjednoczenie (zjednoczenie wiodące, centralę zbytu) w porozumieniu z Ministrem Finansów. W wypadku określonym w ust. 3 decyzja wymaga ponadto uzgodnienia z ministrami, Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości oraz zarządami cen-

tralnych związków spółdzielczych nadzorujących przedsiębiorstwa (spółdzielnie), które mają być objęte rachunkiem wyrównawczym cen.

§ 33. 1. Rachunek wyrównawczy cen ma na celu:

- 1) obniżenie średnich kosztów własnych produkowanych artykułów, np. przez lokalizowanie produkcji tych artykułów w przedsiębiorstwach, w których produkcja jest tańsza,
- 2) zapewnienie właściwego asortymentu produkcji, gdy zróżnicowanie rentowności w poszczególnych zakładach przy istniejącym układzie cen poszczególnych asortymentów temu przeciwdziała,
- 3) zwiększenie produkcji w przedsiębiorstwach o obiektywnie gorszych warunkach produkcji — jeżeli jest to konieczne.

2. Dofinansowanie w ramach rachunku wyrównawczego cen powinno być dokonywane tylko do wysokości ekonomicznie uzasadnionej i może być uzależnione od przedsięwzięcia środków mających na celu zmniejszenie jednostkowych kosztów produkcji (np. dokonanie modernizacji urządzeń produkcyjnych).

§ 34. 1. Ceny rozliczeniowe artykułów produkowanych przez przedsiębiorstwa zgrupowane w danym zjednoczeniu zatwierdza dyrektor zjednoczenia.

2. Ceny rozliczeniowe artykułów produkowanych przez uczestników porozumienia ogólnobranżowego (także nie zgrupowanych bezpośrednio w zjednoczeniu wiodącym) zatwierdzane są przez dyrektora zjednoczenia wiodącego po ich przyjęciu przez komisję ogólnobranżową.

3. Ceny rozliczeniowe zatwierdzone przez dyrektora zjednoczenia przesyłane są właściwemu ministrowi nadzorującemu zjednoczenie (zjednoczenie wiodące) do wiadomości. Minister może zarządzić zmianę ustalonych cen, jeśli uzna je za niewłaściwe.

4. Rejestr ustalonych cen rozliczeniowych prowadzi zjednoczenie (zjednoczenie wiodące).

§ 35. Stosowanie ceny rozliczeniowej wyższej od ceny fabrycznej danego artykułu może być ograniczone do określonej ilościowo lub czasowo produkcji tego artykułu.

§ 36. 1. Ceny rozliczeniowe artykułów ustala się na poziomie kosztów własnych ich produkcji w danym przedsiębiorstwie, zwiększonych o zysk. Zysk wynikający z cen rozliczeniowych stanowi podstawę do bodźców syntetycznych.

2. Kwota zysku na jednostce produkcji w przedsiębiorstwach o wysokich kosztach własnych produkcji nie powinna być wyższa od kwoty tego zysku w przedsiębiorstwach o niskich kosztach własnych produkcji.

3. Jeżeli różnice kosztów własnych produkcji w sposób trwały wynikają z obiektywnych warunków produkcji (np. warunków geologicznych), można do przedsiębiorstw gorzej pracujących zastosować wyższą kwotę zysku niż określona w ust. 2.

4. Ceny rozliczeniowe nowo produkowanych artykułów ustalane są w oparciu o planowane koszty własne tych artykułów w poszczególnych przedsiębiorstwach.

§ 37. 1. W ramach rachunku wyrównawczego cen przedsiębiorstwa państwowe objęte planowaniem centralnym otrzymują od zjednoczenia (centrali zbytu) dopłaty wyrównujące różnicę pomiędzy ustaloną ceną rozliczeniową a niższą od niej ceną fabryczną.

2. Różnicę między ceną fabryczną a niższą od niej ceną rozliczeniową przedsiębiorstwa wpłacają na rachunek wyrównawczy cen zjednoczenia (centrali zbytu).

3. Podstawą do rozliczeń z przedsiębiorstwami państwowego przemysłu terenowego i przemysłu spółdzielczego,

uczestnikami porozumienia ogólnobranżowego, są odpowiednie różnice między ceną rozliczeniową ustaloną dla tych przedsiębiorstw a ceną zbytu obowiązującą te przedsiębiorstwa, zmniejszoną o kwotę podatku obrotowego.

§ 38. 1. Ceny rozliczeniowe ulegają zmianie wraz ze zmianą ceny fabrycznej na dany artykuł oraz w razie znacznego i o charakterze nieprzejściowym zwiększenia udziału produkcji (w stosunku do założonego) w przedsiębiorstwach o wysokich kosztach własnych produkcji, powodującego powstanie ujemnego salda rachunku wyrównawczego cen. Ceny rozliczeniowe nie mogą być zmienione z mocą obowiązującą wstecz dla likwidacji ujemnego salda rachunku wyrównawczego cen.

2. Zmiany cen rozliczeniowych dokonywane są w trybie i zgodnie z zasadami określonymi w §§ 34—36.

Rozdział 5.

Przepisy końcowe.

§ 39. 1. Państwowa Komisja Cen, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami i Ministrem Finansów, może w zakresie swoich kompetencji do ustalania cen fabrycznych powoływać międzyresortowe zespoły do opiniowania cen fabrycznych, o których mowa w § 15 i w § 26. W składzie powoływanych zespołów opiniodawczych należy przewidzieć również udział przedstawiciela resortu handlu zagranicznego, w szczególności w zakresie artykułów mających znaczenie dla handlu zagranicznego.

2. Tryb i sposób opracowania i wydania katalogów cen fabrycznych oraz ich aktualizowania określa Państwowa Komisja Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów i właściwym ministrem.

3. Organy uprawnione do ustalania cen fabrycznych prowadzą rejestr ustalonych cen fabrycznych zgodnie z zasadami określonymi przez Państwową Komisję Cen w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 40. 1. Zobowiązuje się zjednoczenia i właściwych ministrów do prowadzenia stałej i systematycznej kontroli stosowania właściwych cen w przedsiębiorstwach.

2. Upoważnia się Ministra Finansów i Przewodniczącego Państwowej Komisji Cen do przeprowadzania i organizowania kontroli stosowania właściwych cen i prawidłowości ich oddziaływania.

§ 41. 1. Przepisy uchwały nie dotyczą wykonywanej przez przedsiębiorstwa produkcji specjalnej dla Sił Zbrojnych.

2. Zasady i tryb ustalania cen fabrycznych produkcji specjalnej dla Sił Zbrojnych określają odrębne przepisy.

§ 42. Ilekroć w uchwale jest mowa:

1) o ministrach — należy przez to rozumieć również kierowników urzędów centralnych, a w sprawach dotyczących spółdzielni — zarządy centralnych związków spółdzielczych,

2) o zjednoczeniach — należy przez to rozumieć również jednostki równorzędne.

§ 43. Traci moc uchwała nr 99 Rady Ministrów z dnia 18 marca 1960 r. w sprawie zasad i trybu ustalania cen fabrycznych, cen rozliczeniowych i cen porównywalnych w przemyśle uspołecznionym oraz ich stosowania (Monitor Polski z 1963 r. Nr 17, poz. 99).

§ 44. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 1966 r., z tym że do czasu ustalenia nowych cen lub zmiany cen na zasadach i w trybie określonym niniejszą uchwałą obowiązują ceny fabryczne określone na mocy uchwały powołanej w § 43.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały nr 30 Rady
Ministrów z dnia 1 lutego 1966 r.
(poz. 54).

Lp.	Ministerstwo — Zjednoczenie	Termin
I. Ministerstwo Przemysłu Lekkiego:		
1	Zjednoczenie Przemysłu Bawełnianego	1.I.1967
2	Zjednoczenie Przemysłu Wełnianego — Północ	1.I.1967
3	Zjednoczenie Przemysłu Wełnianego — Południe	1.I.1967
4	Zjednoczenie Przemysłu Przedział Czesankowych	1.I.1967
5	Zjednoczenie Przemysłu Tkanin Jedwabnych i Dekoracyjnych	1.I.1967
6	Zjednoczenie Przemysłu Lniarskiego	1.I.1967
7	Zjednoczenie Przemysłu Odzieżowego	1.I.1967
8	Zjednoczenie Przemysłu Dziewiarskiego i Pończoszniczego	1.I.1967
9	Zjednoczenie Przemysłu Skórzanego	1.I.1967
10	Zjednoczenie Przemysłu Filcowego i Tkanin Technicznych	1.I.1967
11	Zjednoczenie Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych	1.I.1967
II. Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu:		
1	Zjednoczenie Przemysłu Cukierniczego	1.I.1967
2	Zjednoczenie Przemysłu Owocowo-Warzywnego *)	1.I.1967
3	Zjednoczenie Przemysłu Piwowarskiego	1.I.1967
4	Zjednoczenie Przemysłu Koncentratów Spożywczych	1.I.1967
5	Zjednoczenie Przemysłu Tytoniowego	1.I.1967
6	Zjednoczenie Przemysłu Olejarskiego	1.I.1967
7	Zjednoczenie Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego	1.I.1967
8	Zjednoczenie Przemysłu Paszowego „Bacutil”	1.I.1967
III. Ministerstwo Przemysłu Chemicznego:		
1	Zjednoczenie Przemysłu Farmaceutycznego „Polfa”	1.I.1967
2	Zjednoczenie Przemysłu Włókien Sztucznych	1.I.1967
3	Zjednoczenie Przemysłu Azotowego	1.I.1967
4	Zjednoczenie Przemysłu Nieorganicznego	1.I.1967
5	Zjednoczenie Przemysłu Organicznego i Tworzyw Sztucznych „Erg”	1.I.1967
6	Zjednoczenie Przemysłu Gumowego	1.I.1967
7	Zjednoczenie Przemysłu Farb i Lakierów	1.I.1967
8	Zjednoczenie Przemysłu Środków Piorących i Kosmetyków	1.I.1967
9	Zjednoczenie Przemysłu Rafinerii Nafty	1.I.1967
10	Zjednoczenie Przemysłu Kopalnictwa Surowców Chemicznych	1.I.1967
IV. Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego:		
1	Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych	1.I.1967
2	Zjednoczenie Przemysłu Obrabiarek i Narzędzi	1.I.1967
3	Zjednoczenie Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektrycznych	1.I.1967
4	Zjednoczenie Przemysłu Kabli i Sprzętu Elektrotechnicznego	1.I.1967
5	Zjednoczenie Przemysłu Elektronicznego	1.I.1967
6	Zjednoczenie Przemysłu Wyrobów Metalowych	1.I.1967
7	Zjednoczenie Przemysłu Motoryzacyjnego	1.I.1967
8	Zjednoczenie Przemysłu Ciągników i Maszyn Rolniczych	1.I.1967
9	Zjednoczenie Przemysłu Precyzyjnego	1.I.1967
10	Zjednoczenie Przemysłu Lotniczego	1.I.1967

*) Po uprzednim rozwiązaniu przez Ministra Finansów, Państwową Komisję Cen i Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu problemu wpływu sezonowych cen surowców na wysokość kosztów jednostkowych.

Lp.	Ministerstwo — Zjednoczenie	Termin
V. Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych:		
1	Zjednoczenie Przemysłu Wapienno-Gipsowego	1.I.1967
2	Zjednoczenie Przemysłu Szklarskiego	1.I.1967
3	Zjednoczenie Przemysłu Ceramicznego	1.I.1967
4	Zjednoczenie Przemysłu Izolacji Budowlanej	1.I.1967
5	Zjednoczenie Przemysłu Okuć i Instalacji Budowlanej	1.I.1967
6	Zjednoczenie Przemysłu Stolarki Budowlanej	1.I.1967
VI. Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego:		
1	Zjednoczenie Przemysłu Celulozowo-Papierniczego	1.I.1967
2	Zjednoczenie Przemysłu WYROBÓW PAPIERNICZYCH i Materiałów Biurowych	1.I.1968
3	Zjednoczenie Przemysłu Płyt, Sklejek i Zapalek	1.I.1967
4	Zjednoczenie Przemysłu Meblarskiego	1.I.1968
5	Zakłady Mebli Giętych	1.I.1968